

Sygn. akt VI U 261/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 stycznia 2014 roku.

Sąd Rejonowy w Białymstoku VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSR Marta Kiszowara

Protokolant: Urszula Ewa Aleksandrowicz

po rozpoznaniu w dniu 8 stycznia 2014 roku w Białymstoku

na rozprawie

sprawy M. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o jednorazowe odszkodowanie

na skutek odwołania M. J.

z dnia 14 maja 2013r. w sprawie 07- (...)

oraz odwołania M. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

z dnia 17 maja 2013 r.

numer 07- (...)

I. Odrzuca odwołanie z 14 maja 2013r.

II. Zmienia zaskarżoną decyzję z 17 maja 2013r., nr 07- (...) w ten sposób, że uznaje, iż odwołujący M. J. wskutek wypadku przy pracy z dnia 10 grudnia 2011r. doznał 4% (cztery procent) długotrwałego uszczerbku na zdrowiu i przyznaje mu kwotę 2816 zł. (dwa tysiące osiemset szesnaście złotych) tytułem jednorazowego odszkodowania.

VI U 261/13

UZASADNIENIE

W piśmie z dnia 15.05.2013 r. M. J. wniósł o „uchylenie decyzji Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 17.04.2013 r. oraz o zmianę orzeczenia ustalającego 0% uszczerbek na zdrowiu” (k. 3).

W odpowiedzi na w/w pismo, Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego odrzucenie. Wskazał, iż orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS nie jest decyzją w sprawie i nie przysługuje od niego odwołanie do Sądu. Organ rentowy zaznaczył, iż zgodnie z art. 83 ust. 2 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.) odwołanie do właściwego sądu w terminie i według zasad określonych w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego przysługuje od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (k. 13)

Dnia 17 maja 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. wydał decyzję, w której odmówił M. J. jednorazowego odszkodowania z tytułu uszczerbku na zdrowiu będącego następstwem wypadku w pracy z dnia 10 grudnia 2011 r. W uzasadnieniu decyzji ZUS wskazał, że wypadek nie spowodował uszczerbku na zdrowiu odwołującego (k. 11 akt ZUS).

Od decyzji tej odwołał się M. J.. Wskazał, że decyzja ta nie uwzględnia rzeczywistego stanu jego zdrowia. Nadmieniał, iż w przedmiocie ustalenia procentowego uszczerbku na zdrowiu zostało również przeprowadzone badanie lekarskie przez lekarza orzecznika ubezpieczyciela (...) S.A. Wówczas orzeczono o uszczerbku w wysokości 10% (k. 18-22).

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie, wskazując, iż organ rentowy odmówił prawa do świadczenia, ponieważ komisja lekarska ZUS, orzeczeniem z dnia 17.04.2013 r. nie stwierdziła naruszenia sprawności organizmu, powodującego stały lub długotrwały uszczerbek na zdrowiu w następstwie wypadku przy pracy z dnia 10.12.2011 r. Nadto organ rentowy wniósł o łączne rozpoznanie spraw z odwołań M. J. z dnia 14 i 23.05.2013 r. z uwagi na tożsamość stron i przedmiotu sporu (k. 25). Sąd przychylił się do wniosku organu rentowego wydając w tym przedmiocie stosowne zarządzenia (k. 15).

Ostatecznie na rozprawie w dniu 08 stycznia 2014r. , organ rentowy , po opiniach biegłego , pozostawił decyzję do uznania Sądu (k.71).

Sąd Rejonowy ustalił i zważył, co następuje:

Bezsporne pozostaje, iż odwołujący w dniu 10.12.2011 r. uległ wypadkowi przy pracy. M. J., jako pracownik banku, udał się w tym dniu do domu klienta. Na miejscu został zaatakowany przez klienta banku i jego sąsiada. Przyłożono mu pistolet do głowy z nakazem uzyskania telefonicznego kontaktu z Dyrektorem Banku oraz wypłacenia grożącemu drogą bankomatową spornej z bankiem kwoty 3.000 zł (akta ZUS).

Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (tj. Dz. U. z 2009 r. Nr 167, poz. 1322 ze zm. – w dalszej części uzasadnienia zwanej ustawą wypadkową) pracownikowi, który uległ wypadkowi przy pracy przysługuje jednorazowe odszkodowanie, jeśli doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Za uszczerbek taki uważa się zgodnie z art. 11 ust. 2 i 3 cytowanej wyżej ustawy takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu na czas przekraczający 6 miesięcy. Lekarz Orzecznik ZUS ocenił iż w wyniku wypadku odwołujący nie doznał uszczerbku na zdrowiu (0%).

W celu skontrolowania trafności oceny lekarza orzecznika ZUS Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych z zakresu psychologii i lekarza z zakresu psychiatrii (k. 32). Na podstawie wywiadu, badania klinicznego, oraz badań dodatkowych biegli rozpoznali u odwołującego: 1) zaburzenia stresowe pourazowe w związku z przeżytym stresem w dniu 10.12.2011 r. 2) zaburzenia depresyjna bez objawów psychotycznych w okresie leczenia psychotropowego w warunkach ambulatoryjnych. Mając na uwadze powyższe biegli wskazali, iż odwołujący w wyniku wypadku doznał długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 4 %. Biegli są specjalistami w swojej dziedzinie, posiadają bogate doświadczenia zawodowe. Przeprowadzili badanie odwołującego, oraz zapoznali się z dokumentacją jego leczenia. W sposób jasny i przekonujący przedstawili uzasadnienie rozpoznania. Wskazali, że następstwem traumatycznych wydarzeń z dnia 10.12.2011 r. było wystąpienie u odwołującego zaburzeń traumatycznych. Z upływem czasu nabrały one charakteru zaburzeń stresowych pourazowych i depresyjnych leczonych kilkakrotnie w Oddziale Nerwic Biegli zaznaczyli przy tym istnienie związku przyczynowo- skutkowego między urazem psychicznym doznany przez odwołującego w dniu 10.12.2011 r., a w/w schorzeniami psychicznymi (k. 37-39).

Zastrzeżenia do opinii biegłego wniósł organ rentowy. Organ rentowy zaznaczył, iż wysokość stwierdzonego przez biegłych uszczerbku na zdrowiu odwołującego nie odpowiada wartościom zawartym w tabeli uszczerbkowej. Zgodnie bowiem z punktem 10A, na który powołują się biegli, tj. „Zaburzenia adaptacyjne będące następstwem urazów i

wypadków, w których nie doszło do trwałych uszkodzeń (...) A- utrwalone nerwice związane z urazem czaszkowo-mózgowym”, % uszczerbku został określony w granicach od 5 do 10% (k. 51).

Celem odniesienia się do powyższych zastrzeżeń Sąd dopuścił dowód z opinii uzupełniającej biegłych (k. 54).

Biegli sądowi, w opinii uzupełniającej (k. 57-58) podtrzymali swoje dotychczasowe stanowisko. W uzasadnieniu opinii biegli zaznaczyli, że swoją ocenę uszczerbku (4%) oparli na pkt. 10A rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18.12.2002 r. (Dz. U. nr 234, poz. 1974) w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania. Wprawdzie punkt ten określa inne stopnie (procentowo) uszczerbku na zdrowiu, niż w wydanej opinii, to zdaniem biegłych uraz odwołującego, odpowiada pozycji najbardziej zbliżonej do rozpoznania w punkcie. Biegli zaznaczyli, iż współczesne systemy klasyfikacyjne zaburzeń psychicznych, które są także akceptowane przez NFZ, niejednokrotnie nie mają swego odniesienia w rozpoznaniach szczegółowych- niektórych skal procentowych uszczerbku na zdrowiu.

Organ rentowy nie zgodził się ze stanowiskiem biegłego, w dalszym ciągu utrzymując, iż biegli zastosowali dowolną (niezgodną z obowiązującą tabelą uszczerbkową) interpretację wysokości procentowego uszczerbku na zdrowiu odwołującego. Zdaniem Przewodniczącego Komisji Lekarskich ZUS biegłych sądowych obowiązuje tabela uszczerbkowa zawarta w w/w rozporządzeniu. W konsekwencji organ rentowy wniósł o ocenę uszczerbku odwołującego przez zespół innych biegłych (k. 67). Na rozprawie w dniu 08.01.2014 r. organ rentowy podniósł, iż pkt. 10A dotyczy „utrwalonych nerwic związanych z urazem czaszkowo- mózgowym”, podczas gdy u odwołującego nie wystąpił taki uraz. Nadto w dalszym ciągu utrzymywał, iż „widelki” w rozporządzeniu przewidują od 5-10 %, przez co biegli niezgodnie z przepisami przyznali 4% (k. 71). Ostatecznie organ rentowy decyzje w sprawie pozostawił do uznania Sądu.

Sąd obie opinie biegłego ocenił jako pełne i rzetelne oraz sporządzone zgodnie z wytycznymi kodeksu postępowania cywilnego. Sąd podzielił i uwzględnił w rozstrzygnięciu zawarte w opiniach ustalenia w zakresie uznania naruszenia sprawności organizmu odwołującego, jako stałego uszczerbku na zdrowiu, jak również w zakresie wysokości doznanego uszczerbku.

Również rozumowanie biegłego w zakresie kwalifikacji uszczerbku na zdrowiu odwołującego oraz procentowej wysokości doznanego uszczerbku (4%) Sąd uznaje za prawidłowe. Ustawa wypadkowa uzależnia przyznanie odszkodowania od zaistnienia uszczerbku na zdrowiu. W art. 11 ust. 2 i 3 w/w ustawy zawarta została definicja stałego i długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. I tak, za uszczerbek na zdrowiu uważa się takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu: nierokujące poprawy (uszczerbek stały), oraz na okres przekraczający 6 miesięcy, mogące ulec poprawie (uszczerbek długotrwały). Powyższe oznacza, że w przypadku istnienia naruszenia sprawności organizmu, powodującego upośledzenie jego czynności i zakwalifikowania go jako uszczerbku według ustawy wypadkowej bez znaczenia jest, czy rodzaj stwierdzonego upośledzenia ujęty został w tabeli rozporządzenia z dnia 18.12.2002 r. (jw.). Jeśli coś jest uszczerbkiem według ustawy wypadkowej, to rozporządzenie, jako akt wykonawczy do ustawy poprzez brak szczegółowej kwalifikacji schorzenia w tabeli, nie może eliminować uznania danego schorzenia za uszczerbek. Ponadto § 8 pkt 3 cytowanego wyżej rozporządzenia upoważnia do oceny uszczerbku według punktu tabeli najbardziej zbliżonego do zaistniałego uszczerbku, jeśli w tabeli brak odpowiedniej pozycji. Oznacza to, że tabela uszczerbków zawarta w rozporządzeniu ma jedynie charakter przykładowy i nie można odmówić przyznania odszkodowania, jeśli ubezpieczony doznał uszczerbku w rozumieniu ustawy, a jedynie brak odpowiedniego punktu tabeli (tak też SN w wyroku z dnia 8.05.1980 r., III PRN 9/80, OSNC 1980/11/221). Powyższe rozważania dotyczą również ustalania stopnia % uszczerbku na zdrowiu. Skoro tabela nie zawierała punktu „wprost” odnoszącego się do stwierdzonego u odwołującego urazu, biegły zastosował najbardziej zbliżony pkt. 10A, przy czym w ten sam sposób potraktował określoną w tym punkcie skalę % uszczerbku. Sąd zwraca przy tym uwagę, iż ustalony przez biegłego 4% uszczerbek na zdrowiu był niższy, niż zawarta w pkt 10A skala od 5 do 10%, a więc biegły nie wyszedł „ponad” ramy określone w w/w rozporządzeniu.

Na marginesie , należy podnieść ,ze do tych samych wniosków właściwie doszedł organ rentowy , co zostało przez jego pełnomocnika zaprezentowane na rozprawie w dniu 8 stycznia 2014r.(k.71) .

Reasumując, stosownie do argumentacji biegłego lekarza uznać należało, iż odwołujący w wyniku wypadku przy pracy z dnia 10 grudnia 2011 r. doznała 4% uszczerbku na zdrowiu. W konsekwencji na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. należało zaskarżoną decyzję zmienić oraz przyznać odwołującemu kwotę 2.816 zł tytułem jednorazowego odszkodowania (704 zł x 4= 2.816 zł). Przy powyższym obliczeniu Sąd miał na uwadze brzmienie obwieszczenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wysokości kwot jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej z dnia z dnia 08 marca 2013 r. (M.P.2013.164) (pkt II wyroku).

W pkt I wyroku Sąd odrzucił odwołanie M. J. z dnia 14.05.2013 r. Zgodnie z art. 199 § 1 pkt 1) k.p.c. Sąd odrzuci pozew jeżeli droga sądowa jest niedopuszczalna. W postanowieniu z dnia 16 października 2009 r. I UK 116/09, Sąd Najwyższy zaznaczył, iż organ rentowy wydaje decyzje w sprawach zgłaszanych przez ubezpieczonych i od tych decyzji mają oni prawo odwołania do właściwego sądu (art. 83 ustawy z 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych). Droga sądowa jest dopuszczalna po zakończeniu postępowania przed organem rentowym wydaniem decyzji (Patrz: Postanowienie Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 28 marca 2013 r. III AUz 53/13). Tym samym, jako że orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 17.04.2013 r. nie było decyzją kończącą postępowanie przed organem rentowym, odwołanie z dnia 14.05.2013 r. należało odrzucić (pkt I wyroku).